

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.399/2014/5.szám

A Kúria a felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. május 13-án kelt 7.M.50/2014/4. sorszámú jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.50/2014/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Az elsőfokú bírósági és felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A munkaügyi bíróság az alperes 2013. szeptember 6-án kelt, rokkantsági nyugdíjigény elutasítása tárgyban hozott határozatát és az azt helybenhagyó másodfokú társadalombiztosítási határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.

A bíróság megállapította, hogy az alperes a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság korábbi, 7.M.100/2013/11. számú ítéletében foglalt jogi iránymutatással szemben vonta le azt a következtetést, hogy a felperes esetében a 2011. szeptember 1. és 2011. december 31. közötti időszakra jogszabályi rendelkezés hiányában nincs lehetőség rokkantsági nyugdíj megállapítására és folyósítására. Az ítéleti érvelés szerint a korábbi, „alapperben” hozott ítélet a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 64.§ (2) bekezdése alkalmazását írta elő, amelynek alapján az alperesnek azt kellett vizsgálnia, hogy a felperest az igénybejelentésében megjelölt 2011. szeptember 1. napján hatályos jogszabályok szerint milyen ellátás és mekkora összegben illeti meg. Az alperes a korábbi ítélet ezen iránymutatását figyelmen kívül hagyva, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításairól szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 30.§ (1) bekezdése alapján utasította el a rokkantsági nyugdíjigényt, ezért a határozatokat a bíróság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 109.§ (4) bekezdése, 121.§

(1) bekezdés f) pontja és a Pp. 339.§ (1) bekezdése alkalmazásával, semmisségi ok fennállása miatt hatályon kívül helyezte, ismételten előírva, hogy az alperes az elrendelt új eljárásban a Tny. 64.§ (2) bekezdése alkalmazásával járjon el.

A bíróság ítéletében rögzítette azt is, hogy az Mmtv. 30.§ (1) bekezdése szerint rokkantsági nyugdíj 2011. január 1-től nem állapítható meg, ebből azonban nem következik, hogy a 2012. január 1-jét megelőző időszakra nem lehet rokkantsági nyugdíjat megállapítani és folyósítani. Az Mmtv. alperes által hivatkozott 30. § (4)-(5) bekezdése (amely az igény 2011. december 31. előtti beérkezéséhez kötötte a megelőző időszakra vonatkozóan a rokkantsági nyugdíj megállapításának lehetőségét) csak a 2011. december 31-én folyamatban lévő ügyekben irányadó eljárási szabályokról rendelkezik, önmagában azonban ez a szabály sem zárja ki azt, hogy 2011. december 31. után benyújtott, de 2012. január 1. előtti időre vonatkozó kérelem alapján ellátást lehessen megállapítani. A Tny. 102/D.§-a a felperesre nem alkalmazható, a Tny. 64.§ (2) bekezdése azonban irányadó, mert azt az Mmtv. rendelkezései nem módosították.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Érvelése szerint az Mmtv. 30.§ (1) bekezdésében felsorolt ellátások, köztük a rokkantsági nyugdíj 2012. december 31-jét követő visszamenőleges megállapítását az átmeneti rendelkezések csak a 2011. december 31-ig benyújtott kérelmek esetében, tehát az e napon már folyamatban lévő ügyekben engedik meg. A bíróság az Mmtv. 30.§ (1) bekezdéséből tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes 2012. március 29-én előterjesztett 6 hónapra visszamenőleg rokkantsági nyugdíjigényt, a Tny. 23-36/G.§-ai ugyanis 2012. január 1-től hatályukat veszítették, így e rendelkezések alapján rokkantsági nyugdíjigény előterjesztésére 2012. január 1-től nincs lehetőség. Ebből következik, hogy 2012. január 1-től kifejezett kizáró rendelkezés hiányában sem érvényesíthető visszamenőlegesen rokkantsági nyugdíjigény, erre akkor sincs lehetőség, ha az arra jogosító feltételek 2012. január 1. előtt fennálltak. A bíróság az Mmtv. 30.§ (1) bekezdését tévesen értelmezte, ítélete iratellenes, sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdését is.

Az alperes kifogásolta a Tny. 64.§ (2) bekezdése alkalmazásának munkaügyi bíróság általi elrendelését is. E rendelkezés nyugellátási igények visszamenőleges érvényesítésére vonatkozó szabály, a felperes azonban a közigazgatási eljárásban - 2011. szeptember 1. napjától kezdődően - megváltozott munkaképességű ellátásának megállapítását kérte, rokkantsági nyugdíjigényt nem terjesztett elő. A felperes által igényelt ellátás nem minősül társadalombiztosítási nyugellátásnak, ezért az igény elbírálása során a Tny. 64.§ (2) bekezdése nem alkalmazható, az igény érvényesítésére az Mmtv. 14.§-a tartalmaz szabályt. Rokkantsági nyugdíjigény hiányában ezen ellátás a Tny. 64.§ (2) bekezdése alkalmazásával sem állapítható meg, így a bíróság által előírt új eljárásban az eljárás megszüntetéséről kellene rendelkezni.

Megalapozatlan az ítélet azon megállapítása is, hogy az alperes az ellátás iránti kérelmet a 2012. január 1. napja előtti időszakra nem vizsgálta; az Mmtv. szerinti rokkantsági ellátás az azt bevezető törvény hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg, így a jogosultság vizsgálata erre az időszakra szóba sem jöhet.

Az alperes végül vitatta a korábbi ítélet iránymutatása szerinti eljárási kötelezettségével kapcsolatos érvelést is. A korábbi perben alperesként nem a jelen per alperese, hanem a rehabilitációs szakigazgatási szerv járt el, az ítélet rendelkezése a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságra nem terjed ki. A bíróság a korábbi ítéletben a rehabilitációs szakigazgatási szervet olyan eljárás lefolytatására

kötelezte, amelyre hatásköre nem terjedt ki, a jelen perben hozott ítéletből pedig nem tűnik ki egyértelműen, hogy a bíróság milyen ellátásra való jogosultság vizsgálatára kötelezte a közigazgatási szervet, így az ítélet végrehajthatósága is kérdéses.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Előadta, hogy 2012. március 29-én megváltozott munkaképességű személyek ellátását igényelte 6 hónapra visszamenőleg, 2011. szeptember 1-től. A 2012. január 1-től hatályos Mmtv. az átmeneti időszakot érintő „járulék” megállapításáról nem rendelkezik, ez a jogalkotási hiányosság azonban nem zárja ki, hogy a megelőző időszakra ellátást állapítsanak meg részére. Rokkantsági nyugdíjigényt azért nem terjesztett elő, mert 2012. március 29-én már csak az új formanyomtatványt fogadta el az alperes, a bíróság pedig helytállóan döntött a Tny. alkalmazásáról.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A peradatok szerint a felperes a 2012. március 28-án kelt, a Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve által 2012. március 29-én érkeztetett, a megváltozott munkaképességűek ellátása iránti igénybejelentésben az ellátás megállapítását 2011. szeptember 1-től kérte. A rehabilitációs szakigazgatási szerv a felperes rokkantsági ellátásra való jogosultságát a 2012. június 6-án kelt határozatával 2012. május 16-tól állapította meg, amely határozatot a felperes fellebbezése folytán eljárás másodfokú szerv annyiban változtatta meg, hogy az ellátást 2012. január 1-től állapította meg. A munkaügyi bíróság a felperes által a rehabilitációs szakigazgatási szerv ellen indított, 7.M.100/2013. számon folyamatban volt perben a 11. számú ítéletében - a határozatok hatályon kívül helyezése mellett - a rehabilitációs szakigazgatási szerv alperest kötelezte arra, hogy a felperes 2012. január 1. előtti igényét a nyugellátási igény elbírálására irányadó Tny. 64. § (2) bekezdése alkalmazásával vizsgálja.

A jelen perben a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv alperes - beterjesztő iratából kitűnően, a rehabilitációs szakigazgatási szerv hatáskörének hiányára tekintettel - a rokkantsági nyugdíjra való jogosultság tárgyában a rehabilitációs szakigazgatási szerv áttételt elrendelő végzése alapján járt el, új eljárásra a korábbi perben a bíróság nem őt kötelezte, ennél fogva esetében a Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontjában írt semmisségi ok nem állt fenn, így ezzel összefüggésben a Pp. 339. § (1) bekezdése sem volt alkalmazható.

A Tny. 64. § (2) bekezdése nyugellátási igények érvényesítésére vonatkozó szabály, azt mondja ki, hogy az ilyen igényeket az ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

A felperes rokkantsági nyugdíj igényt sem 2011-ben, sem 2012-ben

nem terjesztett elő, a 2012. március 29-i igénybejelentése az Mmtv. szerinti ellátásra irányult (ami az Mmtv.-ben írt feltételek teljesülésétől függően rokkantsági ellátás, vagy rehabilitációs ellátás lehet). A felperes 2012. január 1. után rokkantsági nyugellátást nem is igényelhetett, mert ezen ellátás megállapítását az Mmtv. 30. § (1) bekezdése 2012. január 1-től kizárta. Rokkantsági nyugellátás megállapítását a 2012. január 1. előtti időszakra (2011. december 31-ig) az Mmtv. „Záró rendelkezések” alatti átmeneti rendelkezései csak a korábban már folyamatban lévő ügyekben (a 2012. január 1. előtti igénybejelentések esetén) tették lehetővé [Mmtv. 30. § (3) bekezdés, (4) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont, bb-bd) pontok], a felperesnek azonban 2011-ben nem volt folyamatban lévő ügye, így ügyében e szabályok nem voltak alkalmazhatók.

A Tny. 64. § (2) bekezdése igényérvényesítési szabály, önmagában e rendelkezésből jogosultságot levezetni nem lehet. Rokkantsági ellátásra az Mmtv. 2012. január 1-től hatályos rendelkezései alapján 2012. január 1-től lehetett jogosultságot szerezni, az ezt megelőzően fennállt, rokkantsági nyugdíj megállapítására alapot adó egészségkárosodás alapján és az egyéb feltételek fennállása esetén az érintett személyek rokkantsági nyugdíjra akkor szerezhettek jogosultságot, ha a nyugdíj-ellátás iránti igényüket 2012. január 1. előtt előterjesztették.

A Kúria hasonló tényállású ügyek elbírálása során a fentiekkel azonos jogértelmezést követve foglalt állást a BH 2014.160. számon közzétett eseti döntésében, valamint az Mfv. III.10.571/2013/3. számú ítéletében is.

A fentiekből következően a munkaügyi bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felperes rokkantsági nyugdíjra (vagy akár rokkantsági ellátásra) való jogosultsága a 2012. január 1. előtti időszakra nézve a Tny. 64. § (2) bekezdése alkalmazásával vizsgálható és vizsgálendő. A Tny. rokkantsági nyugdíjat szabályozó rendelkezéseit az Mmtv. 103. § i) pontja 2012. január 1-jével hatályon kívül helyezte, a Tny. 2011. december 31-én hatályos rendelkezéseit csak az Mmtv. 30. § fent megjelölt rendelkezései személyi hatálya alá tartozókra, vagyis a rokkantsági nyugdíjat 2011. december 31-ig előterjesztőkre lehetett alkalmazni, a felperes azonban nem tartozott e körbe.

A munkaügyi bíróság - a jogosultságra vonatkozó anyagi jogszabály megjelölése nélkül - az eljárási jogszabályok fentiektől eltérő, téves értelmezésével hozta meg döntését, ezért a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és - tekintve, hogy a felülvizsgálni kért társadalombiztosítási határozat nem jogszabálysértő - a felperes keresetét elutasította [Pp. 275. § (4) bekezdés].

Az alperes az elsőfokú bírósági felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a Pp.78.§ (2) bekezdése alapján e tárgyban mellőzte a határozat hozatalt.

A Kúria az elsőfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Mmtv.14.§ (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2015. március 2.

*Dr.Zanathy János sk. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin sk. előadó
bíró, Dr. Farkas Katalin sk.bíró*

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő